Dosarul nr.4r-3827/24
4-23034564-02-4r-09092024

D E C I Z I E

19 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Chiroșca Igor
Proca Mihail

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-771/2023 din 30 mai 2024.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 30 decembrie 2022, a fost intentat procesul contravențional pentru comiterea contravenției prevăzute de art.313 din Codul contravențional, în privința factorilor de decizie ai administrației publice locale a mun. Chișinău, la examinarea și adoptarea deciziilor privind aprobarea PUZ-urilor, în lipsa avizelor generale eliberate de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare MIDR), ca organ central de specialitate, conform Legii nr.835/1996, privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului".

2. Astfel, prin dispoziția primarului general al mun. Chișinău nr. 23-CMC din 09.12.2022 „Cu privire la convocarea ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022", a fost aprobată ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, iar la p. 28 au fost incluse spre examinare aprobarea Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ), cu următoarele subpuncte, după cum urmează:

1. Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (în volum parțial) pentru teritoriul adiacent str. Bucovinei, municipiul Chișinău;

2. Cu privire la aprobarea planului urbanistic zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor Timiș-Nucarilor-Bujorilor din municipiul Chișinău;

3. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru terenul cu numărul cadastral *****, din str. Ginta Latină, 16;

4. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal privind dezvoltarea teritoriului ÎM „Niagara” Club SRL din str. Ghidighici, 5;

5. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale***** şi***** şi operarea de modificări în Regulamentul local de urbanism, sect. Centru, str. Nicolae Testemițanu, 31, or. Chișinău.

S-a mai indicat că, la începutul ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022 a fost aprobată ordinea de zi, fiind inclus la p. 28 următorul subpunct: Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul străzilor Meșterul Manole - Maria Drăgan - Otovasca - str.-la Uzinelor, sectorul Ciocana, or. Chișinău.

În urma dezbaterilor în cadrul ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, prelungite și la 20 și 21 decembrie 2022, înaintării amendamentelor și supunerii votului proiectelor de decizii incluse în ordinea de zi la p. 28, subpct. 1-6, cu votul majoritar al consilierilor municipali Chișinău, inclusiv a lui Rusu Aurel au fost adoptate următoarele decizii: - nr. 21/19-1 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru teritoriul adiacent str. Bucovinei”; - nr. 21/19-2 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor Timiș - Nucarilor - Bujorilor din municipiul Chișinău”; - nr. 21/19-3 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru terenul cu numărul cadastral *****”; - nr. 21/19-4 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal privind dezvoltarea teritoriului ÎM „Niagara” Club SRL din str. Ghidighici, 5”; - nr. 21/19-5 din 21.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal în vederea valorificării terenurilor cu numerele cadastrale***** și***** din str. Nicolae Testimițeanu 31, *****”; - nr. 21/19-6 din 21.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul străzilor Meșterul Manole - Maria Drăgan - Otovasca - str-la Uzinelor, sectorul Ciocana, or. Chișinău”.

În cadrul ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, au fost prezentate spre examinare și adoptare proiectele deciziilor sus- menționate, în lipsa Avizelor generale la Planurile Urbanistice Zonale eliberate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Drept urmare, consilierul municipal în Consiliul municipal Chișinău, Rusu Aurel, este învinuit de faptul că ignorând prevederile art. 25 și Anexei Legii nr. 835/996 privind principiile urbanismului amenajării teritoriului, precum și p. 2, 3 și 4 ale „Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism” aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25.03.2022, a votat „pentru” adoptarea deciziilor în cauză.

În consecință, acțiunile cet. Rusu Aurel au fost încadrate juridic de către agentul constatator în baza art. 313 din Codul contravențional - excesul de putere, adică „săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor

ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, care nu conține elementele constitutive ale infracțiunii”.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-771/2023 din 30 mai 2024, a fost încetat procesul contravențional intentat în privința lui Rusu Aurel, învinuit de săvârșirea contravenției prevăzută de art.313 din Codul Contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

4. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator a depus recurs prin care solicită casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-771/2023 din 30 mai 2024, emisă pe cauza contravențională pornită în privința cet. Rusu Aurel, în conformitate cu art.313 Codul contravențional, a dispune rejudecarea cauzei în prima instanță.

5. În motivarea recursului menționează că la 27.02.2023, Centrul Național Anticorupție având calitate de autoritate constatatoare, conform prevederilor art. 401 alin. (11) "Contravențiile prevăzute la art. 312, 313, 313, 313/3, 315 și 315 se constată de Centrul Național Anticorupție", a constatat că, cet. Rusu Aurel a comis o contravenție prevăzută de art. 313 Cod contravențional, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu" "săvârșire unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor şi atribuțiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii". De către autoritatea constatatoare au fost luate toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, complet şi obiectiv, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante. Respectiv fiind întocmit procesul-verbal (constatare) cu privire la contravenție nr. 16 din 27.02.2023,

Respectiv fiind constatate circumstanțele descrise, precum şi din materialele anexate (probele) expres se deduce faptul că acțiunile cet. Rusu Aurel se încadrează în componența de contravenție prevăzută de art. 313 Cod Contravențional „„Excesul de putere", şi anume săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor şi atribuțiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. Reieșind din Hotărârea nr. 4 din 20.02.2018 al Curții Constituționale, conform prevederilor art. 401 alin. (1) - (3), art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod Contravențional, dosarul contravențional a fost expediat în adresa judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, respectându-se termenul prevăzut de lege. Curtea Constituțională al Republicii Moldova s-a expus la acest segment prin Hotărârea nr. 4 din 20 februarie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 401 alin. (1) din Codul contravențional, unde clar a punctat că: potrivit art. 393 Cod contravențional, autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale sunt: a) instanța de judecată; b) procurorul; c)

comisia administrativă şi d) agentul constatator. Curtea Constituțională explică că art. 401 alin. (1) din Codul contravențional nu operează cu termenul de examinare, ci prevede expres că Centrul Național Anticorupție constată contravențiile date în speța sa, ceea ce înseamnă, potrivit art. 447[1] din același cod, că după constatare cauzei contravenționale autoritatea competentă emite decizia asupra cauzei, care trebuie să conțină inter alia stabilirea vinovăției persoanei și, după caz, aplicarea sancțiunii contravenționale. Curtea menționează că la judecarea cauzelor contravenționale, care i-a fost acordate în competența sa prin lege, instanța de judecată are atât atribuția cât și obligația de a examina cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Însă la 30 mai 2024 de către Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani este emisă o Hotărâre vădit părtinitoare şi nemotivată prin care se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Rusu Aurel, învinuit în comiterea contravenției prevăzute la art. 313 Cod contravențional, pe temeiurile prevăzute de art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional.

Concluziile instanței la acest subiect nu corespund evoluției factologice a cazului dedus judecății, or, concluziile instanței sunt pripite şi lipsite de suport juridic, dat fiind faptul că contrar celor constatate de instanța de fond agentul constatator din cadrul Centrului Național Anticorupție a acumulat şi administrat probe pertinente şi concludente care demonstrează contrariul celor stabilite de către instanța de fond. Or, cu certitudine conturez faptul că, învinuirea a fost formulată în procesul verbal cu privire la contravenție nr. 16 din 27 februarie 2023 precum că, Rusu Aurel, în calitate de consilier în Consiliul mun. Chișinău a ignorat prevederile art. 25 şi Anexei Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, precum şi pct. 2, 3 şi 4 ale ‚Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism" aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25 martie 2022, a votat „„pentru" adoptarea deciziilor în cauză. Iar, lipsa Avizelor generale obligatorii la documentația de urbanism este probată prin răspunsul MIDR nr. 10/2-5777 din 08 decembrie 2021, nr. 10-852 din 18 februarie 2022, nr. 10-1719 din 01 aprilie 2022, nr. 10/1-1426 din 18 martie 2022, nr. 10-3803 din 29 iulie 2022, nr. 10-4396 din 26 august 2022, procesul-verbal nr. 05 din 25 iulie 2022, procesul-verbal nr. 08 din 18 august 2022, Registrului Avizelor generale emise Boşneaga, șeful Secției reglementări tehnice în construcții a MIDR, cererile de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu nr. 1303/OT4-26 din 13 ianuarie 2023, 1303/OT4-19 din 11 ianuarie 2023, nr. 1303/OT4-08 din 05 ianuarie 2023, nr. 1303/OT4-23 din 13 ianuarie 2023, nr. 1303/OT4-36 din 17 ianuarie 2022, nr. 1303/OT4-37 din 17 ianuarie 2023, procesul-verbal de audiere a martorului, Ion Ciumac, șeful Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Extrasului din Stenograma ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 16 decembrie 2022 (continuare din 13 decembrie 2022) şi procesului-verbal de examinare a înscrisurilor din 06 februarie 2023, CD-urile cu înregistrările audiovideo a ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13 decembrie 2022,

prelungite şi la 20 şi 21 decembrie 2022 şi procesul-verbal de examinare a înregistrărilor audio-video din 06 februarie 2023, instanța de fond ignorând aceste probe nu a dat nici o apreciere în hotărârea emisă la data de 30 mai 2024.

Mai mult ca atât atrage atenția instanței de recurs că procesul - verbal cu privire la contravenție nr.16 din 27 februarie 2023 a fost întocmit nu pentru un vot sau opinie politică sau aprobarea ordinii de zi precum se invocă de făptuitor, dar nemijlocit pentru aprobarea Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ), în procesul verbal fiind făcută trimitere expresă la temeiul de drept, or, conform art. 23 alin. 2) al Legii nr. 436/28.12.2006 privind administrația publică locală, fiecare consilier poartă răspundere juridică, conform legislației în vigoare, pentru propria activitate desfășurată în exercitarea mandatului. Or, consilierul municipal în Consiliul municipal Chișinău, Rusu Aurel, ignorând prevederile art. 25 şi Anexei Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, precum și pct. 2, 3 şi 4 ale ‚Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism", aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25.03.2022, a votat „pentru" adoptarea deciziilor. Totodată, acesta era conștient de faptul că avizele respectiv lipsesc.

Conform art. 25 al Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, avizele necesare aprobării documentației de urbanism şi amenajare a teritoriului se emit, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta lege, de Guvern, de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului sau de serviciul de arhitectură şi urbanism al autorității administrației publice locale şi de organismele centrale şi teritoriale interesate, în termen de 30 de zile de la data depunerii documentației în volum deplin.

Potrivit art.69 din aceeași lege, prevede că încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea administrativă sau penală. Constituie contravenții la prezenta lege următoarele acțiuni: a) avizarea şi aprobarea documentației de urbanism şi amenajare a teritoriului fără respectarea procedurii stabilite de legislație; b) utilizarea construcțiilor noi sau a celor a căror destinație funcțională a fost schimbată fără autorizația de construire sau de schimbare a destinației; c) sustragerea de la obligația de a furniza date din banca de date şi din sistemele informaționale, necesare activității de urbanism şi de amenajare a teritoriului, precum şi furnizarea de informații eronate; d) nerespectarea termenelor limită de executare, prevăzute de prezenta lege; e) modificarea, desființarea totală sau parțială a construcțiilor cu încălcarea cerințelor privind obținerea autorizației respective şi executarea acestor lucrări.

Potrivit art.23 alin.(2) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, fiecare consilier poartă răspundere juridică, conform legislației în vigoare, pentru propria activitate desfășurată în exercitarea mandatului.

Conform art.16 alin. 61) al Codului contravențional, în cazul în care fapta contravențională este comisă prin adoptarea sau neadoptarea unui act de către un organ colegial, răspunde fiecare dintre membrii organului colegial.

Astfel, prin acțiunile sale Rusu Aurel, a depășit în mod vădit limitele drepturilor şi atribuțiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice prin votul acordat deciziilor în cauză, respectiv a comis contravenția prevăzută de art.313 Codul contravențional - "excesul de putere", iar fapta acestuia este pasibilă de răspundere contravențională.

Cu referire la al doilea argument al instanței de fond pe care îşi întemeiază se rezumă la faptul că în opinia instanței de fond învinuirea adusă cet. Rusu Aurel de comiterea contravenției prevăzute la art. 313 din Codul contravențional, nu şi-a găsit confirmare, or, faptul că Rusu Aurel în cadrul audierii sale a comunicat că, a votat „pentru" aprobarea celor 6 PUZ-uri, nu este un argument suficient ce confirmă intenția ultimului de a acționa în scopul depăşirii în mod vădit a limitelor drepturilor şi atribuțiilor acordate prin lege, şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, în acest sens a apreciat procesul verbal cu privire la audiere făptuitorului din 27.02.2023 ca fiind lovit de nulitate absolută.

Menționează că, domeniul contravențional a fost asimilat, acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, respectiv prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care şi prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din parte a autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul art. 6 din Convenție.

Conchide cu certitudine că prin procesul verbal de audiere a făptuitorului Rusu Aurel pe care instanța de fond îl consideră lovit de nulitate absolută nu au fost încălcate dispozițiile art. 251^1 din Codul de procedură penală, respectiv instanța de fond nu a avut temeiurile de al declara nul absolut, chiar şi dacă acesta era lovit de nulitate relativă instanța nu avea dreptul să se expună din oficiu asupra nulității relative. Or, instanța de fond eronat a interpretat și aplicat prevederile cu privire la nulitate a actelor procesuale. Or, nulitatea relativă nu se va aplica şi nu duce la anularea actului atunci când: persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege sau persoana interesată a renunțat în mod expres la invocarea nulității. În consecință acest proces verbal de audiere a făptuitorului, urma a fi admis şi analizat în coraport cu alte probe administrate, deoarece cauzele de nulitate absoluta, care pot fi constatate si din oficiu sunt expres si limitativ prevăzute şi de Codul contravențional art. 443 şi 445. În speță nu este un caz care se regăsește ca temei pentru declararea

nulității absolute. Instanța de fond putea invoca nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la audiere a făptuitorului din oficiu, doar în cazurile prevăzute de art. 443 și 445 cod contravențional, nu şi în cazul dat, or prin violarea formei prescrise de către legiuitor cazurile în care poate fi invocată nulitatea relativă sunt, teoretic, foarte numeroase, fiind reprezentate de toate încălcările unor dispoziții legale, (eroarea prin care a fost indicat că făptuitorul este prevenit de răspundere penală) altele decât cele pentru care poate fi invocată nulitatea absolută.

Respectiv, la cazul dedus judecății, actul procedural pus în discuție maxim putea fi sancționat cu nulitate relativă, dar aceasta nu se aplică şi nu duce la anularea actului atunci când persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege, aşa cum este în speța dată. Totodată instanța de fond urma a corobora cu alte probe din dosarul contravențional care indică la vinovăția făptuitorului de săvârșirea contravenției imputate, or procesul verbal cu privire la audierea făptuitorului nu este unicul act procedural care demonstrează vinovăția făptuitorului.

Într-o altă ordine de idei, accentuează, că instanța de fond, a criticat dur activitatea acuzării sub aspectul administrării probatoriului în sensul acuzării, constatând nerespectarea unor prevederi legale, ceea ce în consecință a dus la concluzia în opinia instanței de fond că vina contravenientului nu a fost probată. Însă consideră că, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional şi să se expună asupra pertinenței şi concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade şi din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator.

Nu în ultimul rând, indică că, instanța de judecată, constatând activitatea defectuoasă a procurorului pe parcursul procedurii contravenționale, este în drept să clarifice aspectele neclare, având posibilitate să administreze şi alte probe, la cererea părților, și cu respectarea dreptului acestora la un proces echitabil, or agentul constatator a fost investit cu atribuție de constatare iar instanța de fond a examinat cauza contravențională propriu - zisă. Respectiv, încetarea procesului contravențional în baza articolului 461 Cod contravențional pe motive pur formale, reprezintă garanții excesive pentru contravenient. Așadar, instanța de fond, la adoptarea hotărârii s-a limitat doar la expunerea unor temeiuri formale și nefondate, făcând totalmente abstracție de la aspectul faptic.

În conjunctura celor expuse, atestă faptul că instanța de judecată a lăsat fără apreciere evoluția cronologică a acțiunilor lui Rusu Aurel, or instanța a dat o apreciere doar declarațiile părții apărării fără a face trimitere expresă la vreo normă legală, deși şi făptuitorul a recunoscut că a votat deciziile respective, probatoriul acumulat denotă că în urma dezbaterilor în cadrul ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, prelungite şi la 20 şi 21 decembrie 2022, înaintării amendamentelor şi supunerii votului proiectelor de decizii incluse în ordinea de zi la p. 28, subpct. 1-6, cu votul majoritar al consilierilor municipali Chișinău, inclusiv a lui

Rusu Aurel au fost adoptate deciziile menționate, în lipsa Avizelor generale la Planurile Urbanistice Zonale eliberate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Or, consider că instanța de judecată nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei şi pripit a conchis că agentul constatator a examinat superficial cazul, or, acesta nu a înlăturat dubiile existente, accentuez instanței de recurs că agentul constatator nu a examinat cazul ci a constatat existența contravenției prin acumularea probelor ce dovedesc vinovăția făptuitorului, respectiv instanța de fond eronat a specificat că agentul constatator ar fi examinat cazul, mai mult ca atât la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție de către agentul constatator a fost indicat că,, în urma dezbaterilor în cadrul ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, care ulterior a continuat la data de 20 şi 21 decembrie 2022, înaintării amendamentelor şi supunerii votului proiectelor de decizii incluse în ordinea de zi la p. 28, subpct. 1-6, cu votul majoritar al consilierilor municipali, inclusive al domnului Rusu Aurel au fost adoptate deciziile ilegale.

La fel, agentul constatator la întocmirea procesului verbal a indicat că potrivit art. 23 alin. (2) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, fiecare consilier poartă răspundere juridică, conform legislației în vigoare, pentru propria activitate desfășurată în exercitarea mandatului, respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă, că instanța de fond nu şi-a motivat corespunzător soluția. Totodată, atrage atenția instanței de recurs că în instanța de fond nu au fost cercetate obiectiv CD - urile cu înregistrările audio-video a ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, care continuă şi la 20 şi 21 decembrie 2022, răspunsul MIDR nr. 10/2-5777 din 08.12.2021, nr. 10-852 din 18.02.2022, nr. 10-1719 din 01.04.2022, nr. 10/1-1426 din 18.03.2022, nr. 10-3803 din 29.07.2022, nr. 10-4396 din 26.08.2022, Registrul Avizelor generale emise de MIDR la documentația de urbanism, procesul - verbal de examinare a înregistrărilor audio video din 06.02.2023, pentru a stabili dacă este sau nu vinovat Rusu Aurel de contravenția imputată.

Astfel, conchide că, instanța de judecată nu a dat o apreciere tuturor probelor prezentate la materialele dosarului, circumstanțe care trebuiau să fie verificate pentru a fi emisă o hotărâre motivă, clară și conformă prevederilor legale.

În acest sens consideră că nu pot fi reținute argumentele instanței de fond cu referire la faptul că este lipsit de temeinicie procesul verbal cu privire la contravenție nr. 16 din 27 februarie 20023, şi că alte probe agentul constatator nu ar fi prezentat care ar susține învinuirea înaintată lui Rusu Aurel, or, în procesul - verbal cu privire la contravenție este indicată fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, anexate probele care susțin învinuirea dar cu părere de rău instanța nu lea dat o apreciere corespunzătoare, or procesul verbal cu privire la contravenție nu a fost lovit de nulitate absolută. De rând

cu aceasta, instanța de fond neacordând suficientă relevanță dispoziției art. 14 Codul contravențional ce se referă la vinovăție, eronat şi prematur a ajuns la concluzia privind lipsa caracterului vădit ilegal în acțiunile lui Rusu Aurel.

Contrar celor concluzionate de către prima instanță, atrage atenția instanței de recurs că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că agentul constatator din cadrul Centrului Național Anticorupție nu a emis o decizie de sancționare în privința lui Rusu Aurel, ci a constatat o contravenție şi a remis materialele acumulate instanței de judecată în vederea examinării şi emiterii deciziei. Or, conchide că, în prezenta speță, instanța de fond nu s-a expus suficient pe marginea procesul contravențional pornit în privința lui Aurel Rusu în baza art. 313 Cod contravențional, ce a fost încetat, pe motivul lipsei faptului contravenției în acțiunile acestuia, or, la cazul dedus judecății nu este clară motivarea primei instanțe referitor la circumstanțele invocate de către agentul constatator (partea acuzării), circumstanțe ce urmau evident a li se da apreciere în modul corespunzător, or dreptul discreționar al autorităților administrației publice locale și a împuterniciților acestora nu este unul absolut, atunci când există pericolul real de prejudiciere a interesului public.

Consideră, că instanța de fond a examinat cauza contravențională invocând cercetarea dosarului contravențional, fără a menționa probele acumulate de agentul constatator, nefiind clar ce materiale ale dosarului contravențional au fost cercetate de instanță, mai mult ca atât deși agentul constatator a anexat un şir de probe acumulate pe parcursul constatării contravenției în partea motivantă a hotărârii, acestora nu le-a fost dată nicio apreciere.

Suplimentar, conturează faptul că, învinuirea a fost formulată în procesul verbal cu privire la contravenție nr. 16 din 27 februarie 2023 precum că, Rusu Aurel, în calitate de consilier în Consiliul mun. Chișinău a ignorat prevederile art. 25 şi Anexei Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, precum şi pct. 2, 3 şi 4 ale „Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism" aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25 martie 2022, a votat „pentru" adoptarea deciziilor în cauză. Instanța de fond ignorând probele care demonstrează vinovăția făptuitorului fără careva argumente, nu a dat nici o apreciere în hotărârea emisă la 30 mai 2024, pur şi simplu evitându-le. Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate. Mai mult, se atestă că concluziile formulate în hotărârea instanței de fond se apreciază ca fiind generale, şi care se contrazic, fără a se lua în considerare circumstanțele de fapt și de drept conținute în materialele dosarului contravențional, fără a fi coroborate cu probele anexate la dosar.

Reiterează asupra faptului că, materialele dosarului contravențional au fost examinate superficial de către instanța de fond, şi anume probele acumulate şi

prezentate de către agentul constatator care confirmă vinovăția făptuitorului, instanța nu s-a expus nici într-un mod, judecătorul era obligat să examineze şi să se expună asupra fiecărei probe, argument, pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or, neexpunerea, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile.

Totodată, este eronată concluzia instanței de fond că votul făptuitorului a fost în realitate pentru examinare suplimentară, or contrar celor constatate de instanța de fond, potrivit listei consilierilor Consiliului Municipal Chișinău prezenți la data de 20 decembrie 2022 şi 21 decembrie 2022 la continuarea ședinței extraordinare a Consiliului Municipal Chișinău, consilierul Rusu Aurel a fost prezent la ședințele în cauză, iar conform stenogramei şi înregistrării video a ședințelor enunțate, Rusu Aurel şi-a acordat votul pentru adoptarea deciziilor în cauză, reieșind din conținutul discuțiilor purtate în cadrul ședinței CMC, acesta era conștient de faptul că avizele respective lipsesc (fapt confirmat și prin declarațiile martorului Boşneaga Alexei şi Ciumac Ion). În rest hotărârea din 30 mai 2024 este bazată pe propriile interpretări ale instanței de fond a normelor legale, cu trimitere la prevederi generale fără a fi coroborate cu situația de fapt.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, consideră că instanța de fond în mod nejustificat şi pripit a purces la încetarea procesului contravențional în privința lui Rusu Aurel, pe motiv că nu există faptul contravenției. Având în vedere cele sus precizate, şi faptul că instanța de fond nu s-a pronunțat pe marginea probelor care demonstrează vinovăția făptuitorului cât şi a tuturor argumentelor susținute de agentul constatator, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, în consecință hotărârea contestată fiind pasibilă de a fi casată integral cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, or, din necesitatea reparării erorilor admise, care nu pot fi înlăturate pe altă cale, cât şi din necesitatea soluționării juste a cauzei contravenționale dedusă judecății prin analiza minuțioasă și amplă a probelor existente la materialele cauzei.

6. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, *cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanţa de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părțile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, instanţa de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă. In cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea*

părţilor dacă apreciază acestfapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

7. Conform art.464[3] Codul contravențional, *soluționarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă se desfășoară în termenul şi în condiţiile prevăzute la art.454. Hotărîrea judecătorească în procedură scrisă se emite în condiţiile art.462. Hotărîrea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică părților cauzei contravenționale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod. Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente.*

8. Agentul constatator, avocatul și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

9. La data de 19 iunie 2025, prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, avocatul Dumitru Pavel în interesele cet. Rusu Aurel, a depus referință la recursul declarat de agentul constatator, pledând pentru respingerea acestuia ca fiind nefondat cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 30.05.2024 în privința lui Aurel Rusu, de încetare a procesului contravențional în baza art.313 Cod contravențional din motivul lipsei faptului contravenției. A menționat apărarea că prima instanță s-a expus asupra acelor înscrisuri care formau dosarul contravențional şi pe care le-a apreciat în cumulul lor şi a atestat caracterul lipsit de substanță la determinarea vinovăției lui A. Rusu în comiterea faptelor imputate, ne permite să afirmăm că argumentele recursului sunt vădit neîntemeiate şi combătute prin realitatea obiectivă din dosar.

10. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima

instanță, Colegiul penal constată că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

11. Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

12. Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

13. Analizând situația de fapt a cauzelor Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

14. În fapt, reieșind din materialele cauzei se reține că, potrivit hotărârii Judecătoriei Chișinău, (sediul Râșcani) din 02.11.2019, Deciziei nr. 1/1 din 15.11.2019 cu privire la rezultatele alegerilor locale din 20.10.2019 în circumscripția electorală municipală Chișinău nr. 1, validarea mandatelor de consilieri municipali și constituirea Consiliului Municipal Chișinău, a fost validat mandatul cet. Rusu Aurel în calitate de consilier din partea blocului electoral ACUM Platforma DA și PAS.

15. Reieșind din scrisoarea nr. 10-852 din 18.02.2022, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a atenționat Primăria mun. Chișinău, Cancelaria de Stat, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Centrul Național Anticorupție și Procuratura Generală despre faptul că, Planurile Urbanistice Zonale incluse în ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău din 10 și 17.02.2022, și anume: „Plan Urbanistic Zonal (în volum parțial) pentru teritoriul adiacent str. Bucovinei, municipiul Chișinău"; „Plan Urbanistic Zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor Timiș - Nucarilor - Bujorilor din mun. Chișinău"; „Plan Urbanistic Zonal privind dezvoltarea teritoriului Întreprinderii Mixte „Niagara" Club SRL din str. Ghidighici"; „Plan Urbanistic Zonal pentru terenul cu nr. cadastral *****, din str. Ginta Latină 16"; „Plan Urbanistic Zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor Ceucari -Socoleni - Iazului ", publicată pe site-ul Primăriei mun. Chișinău, nu au fost înaintate pentru a fi emise avizele corespunzătoare.

16. Potrivit procesului-verbal nr. 5 din 25.07.2022 al ședinței Comisiei pentru examinarea proiectelor documentației de urbanism și emiterea Avizului general s-a stabilit că, „Obiect nr. 3503 „Plan urbanistic zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor Timiș-Nucarilor-Bujorilor, sect. Centru, mun. Chișinău"-, Obiect nr.3334 „Plan urbanistic zonal pentru teritoriul adiacent str. Bucovina, mun. Chișinău"; Obiect nr. 145-19P „Plan urbanistic zonal a teritoriului cu numărul cadastral ***** situat pe adresa str. Ginta Latină, 16, mun. Chișinău"; nu sunt elaborate în corelare cu

prevederile art. 14, alin.(3) al Legii nr. 835/996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului și cerințele pct. 9.1 - 9.3 a normativului NCM B.01.02 „Instrucțiuni privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului” și nu prezintă propuneri sintetizate de dezvoltare social - economică și sistematizare funcțională a zonelor respective din cadrul mun. Chișinău, totodată ținând cont și de particularitățile ecologice, istorico-culturale și teritoriale ale localității”

17. Totodată, potrivit procesului-verbal nr. 8 din 18.08.2022 al ședinței Comisiei pentru examinarea proiectelor documentației de urbanism și emiterea Avizului general s-a stabilit că, ”Planul urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale***** și***** și operarea de modificări în Regulamentul local de urbanism, sect. Centru, str. N. Testimițeanu nr. 31, or. Chișinău” conține un șir de neconformități și nu prezintă propuneri sintetizate de dezvoltare social-economică și sistematizare funcțională a zonei respective din cadrul mun. Chișinău”, fapt pentru care s-a decis că, „proiectul Planul urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale***** și***** și operarea de modificări în Regulamentul local de urbanism, sect. Centru, str. N. Testimițeanu nr. 31, or. Chișinău, ca și conținut nu se încadrează în categoria documentației de urbanism care poate fi supusă avizării”.

18. Reieșind din Registrul Avizelor generale emise de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale la documentația de urbanism, se reține că, a fost eliberat aviz doar pentru două teritorii, care nu includ PUZrile expuse în procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit.

19. Astfel, prin dispoziția primarului general al mun. Chișinău nr. 23-CMC din 09.12.2022 „Cu privire la convocarea ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022”, a fost aprobată ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, iar la p. 28 au fost incluse spre examinare aprobarea Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ), cu următoarele subpuncte, după cum urmează:

1. Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (în volum parțial) pentru teritoriul adiacent str. Bucovinei, municipiul Chișinău;

2. Cu privire la aprobarea planului urbanistic zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor Timiș-Nucarilor-Bujorilor din municipiul Chișinău;

3. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru terenul cu numărul cadastral *****, din str. Ginta Latină, 16;

4. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal privind dezvoltarea teritoriului ÎM „Niagara” Club SRL din str. Ghidighici, 5;

5. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale***** şi***** şi operarea de modificări în Regulamentul local de urbanism, sect. Centru, str. Nicolae Testemițanu, 31, or. Chișinău.

S-a mai indicat că, la începutul ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022 a fost aprobată ordinea de zi, fiind inclus la p. 28 următorul

subpunct: Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul străzilor Meşterul Manole - Maria Drăgan - Otovasca - str.-la Uzinelor, sectorul Ciocana, or. Chișinău.

Potrivit Listei consilierilor Consiliului Municipal Chișinău prezenți pe data de 20.12.2022 la continuarea ședinței extraordinare a Consiliului Municipal Chișinău din 13.12.2022, Rusu Aurel s-a înregistrat la ora 10:00, nefiind specificat la ce oră a plecat de la ședință (f.d.57).

Potrivit Listei consilierilor Consiliului Municipal Chișinău prezenți pe data de 21.12.2022 la continuarea ședinței extraordinare a Consiliului Municipal Chișinău din 13.12.2022, Rusu Aurel s-a înregistrat la ora 10:50, nefiind specificat la ce oră a plecat de la ședință (f.d.61).

Reieșind din stenogramele ședinței extraordinare din 20.12.2022 și din 21.12.2022, se reține că, consilierii din partea blocului electoral ACUM Platforma DA și PAS au votat „împotriva" aprobării subiectelor incluse în pct. 28 din ordinea de zi aprobată (f.d.186).

Fiind audiat în calitate de martor cet. Ciumac Ion la 23.01.2023, ultimul a declarat că, până la adoptarea PUZ-rilor era necesar elaborarea Avizului general de către organul central de specialitate care este MIDR, în cazul acestor decizii MIDR nu a eliberat asemenea decizii, respectiv nu a fost respectată procedura legală (f.d.201-202).

Fiind audiat în calitate de martor cet. Boșneaga Alexei la 23.01.2023, ultimul a declarat că, MIDR nu a eliberat aviz pozitiv la PUZ-rile: Meșterul Manole – Maria Drăgan – Otovasca – str-la Uzinelor, sect. Ciocana, mun. Chișinău; Niagara Club SRL str. Ghidighici, 5; str. Timiș – Nucarilor – Bujorilor, mun. Chișinău; teritoriul adiacent str. Bucovinei; str. Testimițeanu, 31, mun. Chișinău, terenul din str. Ginta Latină, nr. cadastral ***** (f.d.224).

Potrivit procesului-verbal cu privire la examinarea înregistrărilor audiovideo în cadrul procesului contravențional din 06.02.2023, au fost supuse examinării înregistrarea ședinței Consiliului Municipal Chișinău din 20.12.2022 și din 21.12.2022 (f.d.253).

Fiind audiat la 27.02.2023, cet. Rusu Aurel, a declarat că, este consilier CMC din luna august 2021 participând la ședințele din 20 și 21.12.2022. La subiectele menționate cele 6 PUZ-uri a votat „pentru" adoptarea deciziilor având trecerea proiectelor prin mai multe comisii de specialitate cât și faptul că în cadrul ședinței la întrebarea unor consilieri, dacă aceste PUZ-uri au primit toate avizele necesare, s-a oferit răspunsul că totul este conform legislației în vigoare și nu sunt încălcări. Consideră că votul său a fost legal, fiind întemeiat pe poziția organelor nominalizate și intenția de a dezvolta orașul (f.d.15).

20. Procesul contravențional, pornit în privința lui Rusu Aurel, în baza prevederilor art.443 alin.(9), art.395 alin.(1), pct.1, lit.c) și art.401 alin.(3) din Codul

Contravențional a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată.

21. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-771/2023 din 30 mai 2024, a fost încetat procesul contravențional intentat în privința lui Rusu Aurel învinuit de săvârșirea contravenției prevăzută de art.313 din Codul Contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției

22. Colegiul relevă că, agentul constatator nu a oferit o explicație adecvată cu privire la aceste aspecte, ceea ce a generat o incertitudine nejustificată în ceea ce privește aplicarea corectă a legislației. Instanța subliniază importanța clarității și transparenței în aplicarea legii, în special când este vorba de interpretarea și aplicarea actelor normative de diferite nivele.

23. În acest context, reieșind din cele mai sus menționate, Colegiul penal alăturat instanței de judecată conchide că învinuirea adusă cet. Rusu Aurel de comiterea contravenției prevăzute la art. 313 din Codul contravențional, nu și-a găsit confirmare, or faptul că Rusu Aurel în cadrul audierii sale a comunicat că, a votat „pentru" aprobarea celor 6 PUZ-uri, nu este un argument suficient ce confirmă intenția ultimului de a acționa în scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor şi atribuțiilor acordate prin lege, şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

24. Totodată, este de menționat că la întocmirea procesului-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional din 27.02.2023, cet.Rusu Aurel a fost avertizat de răspundere penală conform art.312, art.313 din Codul penal, în pofida faptului că ultimul se bucură de prezumția nevinovăției, or sarcina probării vinovăției persoanei în comiterea unei contravenții îi revine organelor de drept în modul prevăzut de Codul contravențional, astfel încât nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, de altfel preîntâmpinarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional de răspundere penală pentru refuzul sau eschivarea de a face depoziții sau prezentarea intenționată de depoziții mincinoase este inadmisibilă și contravine art.6 CEDO, din care considerente instanța apreciază actul procedural respectiv ca fiind lovit de nulitate absolută.

25. Subsecvent, Colegiul reține că reieșind din conținutul stenogramelor ședinței extraordinare din 20.12.2022 și din 21.12.2022, potrivit cărora, consilierii din partea blocului electoral ACUM Platforma DA și PAS au votat „împotriva" aprobării subiectelor incluse în pct. 28 din ordinea de zi aprobată, ultimii au votat ca acestea să fie remise pentru o examinare suplimentară. Prin urmare, reieșind din cele mai sus menționate instanța de recurs denotă că în speță, agentul constatator a examinat cazul superficial, or acesta nu a înlăturat dubiile existente, și anume că reieșind din probele acumulate nu se confirmă faptul că, Rusu Aurel a fost prezent pe parcursul întregii ședințe din 20 și 21.12.2022, ceea ce se confirmă prin Listele consilierilor Consiliului Municipal Chișinău prezenți pe data de 20.12.2022 și corespunzător 21.12.2022. De asemenea, în stenogramele ședinței extraordinare din 20.12.2022 și din 21.12.2022, se

conțin mențiunile precum că, consilierii din partea blocului electoral ACUM Platforma DA și PAS au votat „pentru”, însă agentul constatator a omis faptul că, aceștia au votat afirmativ pentru ca toate PUZ-rile din pct. 28 a ordinii de zi să fie remise la reexaminare.

26. Așa cum rezultă din explicațiile și dezbaterile din cadrul ședințelor Consiliului municipal Chișinău din 20 și 21 decembrie 2022 (potrivit stenogramei ședințelor), autoritatea publică locală în cadrul procedurii de emitere a deciziilor privind aprobarea planurilor urbanistice zonale, a pus în discuție aprobarea deciziilor prin prisma Legii nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, dispunând de avizele stabilite în anexa la Lege, Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism, anexă la Ordinul nr. 45 din 25.03.2022. Inclusiv au fost invocate prevederile Cărții Europene a Autonomiei Locale, care garantează principiul autonomiei autorităților locale la soluționarea problemelor care le sunt atribuite conform competenței.

27. În acest context, concluziile referitor la săvârșirea contravenției pentru depășirea atribuțiilor de serviciu (art. 313 Cod contravențional) este strâns legată de rezultatul examinării în instanța de contencios administrativ a cauzelor menționate supra, în cadrul cărora a fost acordată o apreciere juridică a procedurii administrative desfășurate de autoritatea publică locală și a consilierilor la adoptarea Planurilor urbanistice zonale menționate.

28. Verificarea legalității actelor administrative adoptate de un organ colegial, așa cum este Consiliul municipal Chișinău, se realizează prin procedurile instituite de Codul administrativ și Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, activitate care nu revine agentului constatator la examinarea cauzei contravenționale. Iar în condițiile în care, actul administrativ a fost recunoscut legal, invocarea viciilor de procedură ca temei pentru atragerea la răspundere contravențională în temeiul art.313 Codul contravențional este nejustificată.

29. Prin urmare, în speța supusă examinării, pretinsul vot al consilierului local Rusu Aurel poate fi privit ca fiind în contradicție cu avizul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, acesta nu constituie temei de stabilire a vinovăției sale pentru o faptă contravențională prevăzută de art.313 Codul contravențional. Mai mult ca atât, Legislația acordă o protecție în astfel de situații, asigurându-i autonomia și libertatea de a acționa în conformitate cu convingerile sale.

30. Suplimentar, în dispoziția contravenției prevăzute de art.313 Codul contravențional, se menționează despre săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. Aceasta presupune că făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. În lipsa caracterului vădit al depășirii limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, răspunderea nu poate fi aplicată potrivit contravenției prevăzute de art.313 Codul contravențional.

31. Respectiv, specific pentru acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege este că făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a nici unui organ. În mod firesc, pentru a depăși limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, persoana urmează inițial să se afle în cadrul acelor limite, însă, ulterior, desfășurarea activității se modifică, încât cele săvârșite de făptuitor excedă cadrul drepturilor și atribuțiilor ce i-au fost acordate prin lege.

32. Din această perspectivă, la calificarea pretinselor acțiuni ilegale, agentul constatator urma să stabilească, că depășirea limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege avea un caracter vădit. Or, din materialele cauzei reiese că proiectele de decizii propuse spre examinare și aprobare, premergător au fost supuse procedurilor/operațiunilor administrative, au fost avizate de subdiviziunii de resort responsabile de domeniul la care se referă proiectul de decizie, care au concluzionat că documentația de urbanism este elaborată în corespundere cu legislația în vigoare, totodată, au specificat că documentația a fost examinată, inclusiv, prin prisma Regulamentului nr. 45/2022, și au recomandat spre aprobare documentația elaborată.

33. Prin urmare, învinuirea adusă lui Rusu Aurel nu a fost cert probată, iar răspunderii contravenționale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de legea contravențională, în context temeiul real al răspunderii contravenționale îl reprezintă fapta prejudiciabilă, iar componența de contravenție reprezintă stipulată în legea contravențională, reprezintă temeiul juridic al răspunderii contravenționale.

34. Or, conform prevederilor art.375 Codul contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, prin urmare la cazul dedus judecății prin neprezenta agentului constatator în ședință de judecată instanța nu poate reține probele ce nu au fost examinate în cadrul ședinței de judecată.

35. Prin urmare, alegațiile părții recurente nu pot fi reținute, or, în acțiunile lui Rusu Aurel lipsesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.313 Codul contravențional. Față de cele precizate, instanța a reținut că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită persoana, potrivit principiului „*in dubio pro reo*”.

36. În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul „*in dubio pro reo*” este o problemă de fapt. Înfăptuirea

justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul Contravențional și, în special, potrivit principiului „*in dubio pro reo*", toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

37. Așadar, instanța de judecată elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agentul constatator și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă.

38. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).*

39. Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

40. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Codul contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei. Deci, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Codul contravențional. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Codul

contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

41. Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Codul Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l). Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.313 Codul contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Codul contravențional. Deci, recursul agentului constatator nu este argumentat și Colegiul la examinarea acestuia invocă prevederile art.470 Codul contravențional, potrivit cărora instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Codul contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

42. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și inclusiv circumstanțelor de fapt prin prisma legislației în vigoare iar drept urmare a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

43. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator și se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-771/2023 din 30 mai 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător Chiroșca Igor

judecător Proca Mihail